

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اصول الفقه (حجیت ظواهر)

حجیت قول لغوی ۲

جلسه ۳۷۰

استاد شفیعی

دلایل حجیت قول لغوی:

دلیل اول: اجماع.

اشکال:

اولا: چنین اجماعی وجود ندارد.

ثانیا: بر فرض وجود، این اجماع بر طبق کدام مسلک حجت است؟

دلیل دوم: بناء عقلاء در رجوع به خبره.

اشکال:

صرف عدم ردع شارع دلیل بر حجیت نیست، و نیاز به امضا شارع دارد که با سه شرط، بدست می آید.

شرط اول: مانعی از متحد المسلك بودن شارع با عقلاء، وجود نداشته باشد.

این شرط، بدلیل عدم صحت رجوع شارع به لغویون منتفی است.

شرط دوم:

با فقدان شرط اول، حداقل آن سیره باید در محضر معصوم، واقع شده و ایشان ردعی نکرده باشند. در

این صورت، سیره (رجوع به لغوی) حجت خواهد بود.

اشکال:

این شرط نیز منتفی است، زیرا دلیلی بر رجوع مردم در امور شرعی - با وجود معصوم - به اهل لغت

وجود ندارد.

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

شرط سوم:

با انتفاء دو شرط قبلی، باید دلیل قطعی خاص بر امضاء شارع نسبت به سیره عقلاء بیابیم.

نظر مصنف:

۱. دلیلی بر امضاء شارع نداریم.

۲. آیات ناهیه از اتباع ظن، کافی هستند در ثبوت عدم امضاء شارع نسبت به این سیره عقلاء.

دلیل سوم بر حجیت قول لغوی:

عقل، حکم به وجوب رجوع جاهل به عالم می‌کند، پس شارع هم باید چنین امر کند زیرا این حکم، از آراء محموده است که آراء عقلاء با آن مطابقت دارد.

نظر مصنف:

این قول سوم (رجوع جاهل به عالم) بهترین دلیل بر اثبات حجیت قول لغوی است که تا کنون اشکالی

بر آن باشد، نیافتیم.

اقسام ظهور

۱. تصویری:

این ظهور از وضع لفظ برای یک معنی مخصوص، نشأت می‌گیرد که تابع علم به وضع است.

۲. تصدیقی: ...